

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
★
Oglaš v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
★
Best Advertising
Medium

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), JULY 31, 1945

STEVILKA (NUMBER) 177

JAPONSKO BRODOVJE JE MRTVO

Tako izjavlja admiral
Halsey. Mesto blizu
Tokija bombardirano

GUAM, 31. julija. — Ameriški rušilci so danes jutraj drzno udarili v notranjost Suruga zaliva, 80 milj južnozapadno od Tokija, in bombardirali mesto Simizu, medtem ko je zračna armada 1.500 ameriških in britskih letal strahovito bombardirala obrežne instalacije v dolžini 400 milj.

Admiral Nimitz je naznanil, da so matična letala tekom napadov, ki so jih vzporedili na okolico Tokija v ponedeljek, uničila 65 sovražnih letal, nadaljnjih 73 pa poškodovale, ter potopila sedem ladij, 53 pa jih poškodovale.

GUAM, 30. julija. — Admiral Halsey je danes izjavil, da je japonska mornarica za vse praktične svrhe mrtva, medtem ko se silovita ofenziva, sipajoč ogenj in smrt na Japonsko, nadaljuje z neprestano stopnjujočo silo. To je odgovor Amerike na japonsko odklonitev ultimata, da se vda ali pa pričakuje, da jo zadene popolno uničenje.

Novi grobovi

JOHN TIŠLAR

Po dolgi in mučni bolezni je umrl v Mestni bolnišnici John Tišlar, star 43 let, stanujoč pri družini Benigar, 1141 E. 66 St. Bil je samski in tukaj ne zapuščal sorodnikov, v starem kraju pa zapuščal mater Anno Tišlar v vasi Nova Lipa pri Cernomlju. Rojen je bil v Pittsburghu in je bil član društva Ilirska bistrica št. 173 ABZ. Pogreb se bo vršil v četrtki jutraj iz Josip Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave.

STEVE KOREN

V soboto ob 1. uri popoldne je umrl v Mestni bolnišnici Steve Koren, star 56 let, stanujoč na 1388 E. 41 St. Doma je bil iz županije Turnišče v Prekmurju, kjer zapuščal soprogo Ano in pet otrok. Tukaj je dolgo vrsto let deloval. Tukaj je dolgo vrsto let deloval. Tukaj je dolgo vrsto let deloval.

FRANK KOZLEVČAR

Kot smo včeraj poročali, je v nedeljo ob 8. uri jutraj umrl na svojem domu Frank Kozlevčar, star 52 let, stanujoč na 1439 Larchmont Rd. Doma je bil iz vasi Ivanova Gorica pri Zatični in v Ameriko pršel pred 33 leti. Bil je član društva Kras št. 8 SDZ. Tukaj zapuščal žalujočo soprogo, Louise, rojeno Mesuner, podoplačico Lavrencova, dva sina: Franka in Henry, tri hčere: Žil, in v Detroitu Mrs. Mary Kovač. Pogreb se bo vršil v četrtki ob 8.45 uri jutraj iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. in nato na Calvary pokopališče.

Konferenca v Potsdamu odgodena za dva dni

Zadnja plenarna seja velikih
treh se je vršila v soboto;
Poljaki obiskali konferenco

POTSDAM, 30. julija. — Nocoj se je zvedelo, da se je zadnja plenarna seja velikih treh vršila v soboto zvečer, nakar je bila odgodena do torka, ko se zopet snidejo predsednik Truman, premier Stalin in ministrski predsednik Attlee in nadaljujejo z delom za končni sporazum.

Eno poročilo pravi, da je bila završitev konference odložena radi nepričakovane pojave nekega novega razvija, čigar značaj pa ni znan.

Kratka formalna naznanila, ki so bila dana časnikiarjem preje tekom dneva, so napravila napačen vtis, da so se veliki trije posvetovali brez prekinjenja od sobote dalje, ko sta prišla v Berlin novi britski premier Attlee in zunanji minister Bevin.

Uradna poročila ne dajejo nikakega namiga, kdaj bo konferenca zaključila svoje delo, akoravno obstoji vtis, da se jo bo skušalo završiti enkrat sredi tedna ali nekoliko pozneje.

Poljaki za mejo od
Stettina do Odra in Neisse

BERLIN, 28. julija. — Tukaj obstoji vtis, da se je prošli teden mudila na konferenci velikih treh delegacija poljske vlade, katere je vključevala podpremierja Mikolajczyka in delavskega ministra Stanczyka in ki je izrazila željo, da se določi zapadna meja Poljske, katere naj bi šla od Stettina, ki naj bi spadal k Poljski, dalje proti jugu ob črti, ki jo tvorita reki Odra in Neisse.

Nadaljna odkritja o rovanju in spletkah ameriških fašistov

Stranka nacionalistov bivšega senatorja Roberta R. Reynoldsa in Geralda L. K. Smitha si prizadeva dobiti v roke kontrolo nad 12 milijoni veteranov, ki so izurjeni v rabi strelnega orožja — to zatrjuje zadnji članek Scripps-Howardove serije o organizacijah nacionalistov.

Njih postopek je naslednji: Ustanovili so dvojce veteranskih organizacij, katerih prva se imenuje "Nationalist Veterans of World War II", druga pa "Committee of the Veterans of World War II". Obe organizaciji je ustanovil Gerald L. K. Smith.

Zamisel je, da je treba odvrti vračajoče se vojake od pravih in dobrih veteranskih organizacij z najrazličnejšimi obljubami, češ, da jih je ljudstvo doma zanemarjalo. Reynolds in Smith načeta, da bi vojni veterani postali zopet miroljubni civilisti. Kar hočeta, je, da bi bili nezadovoljni, da bi imeli obljube, da so ogoljufani, tako da bi povzročali težave in bili poslušno orodje njih kampanje mržnje. V spominu jima je ostalo, kaj je Hitler uspel storiti z razbiti nemško armado koncem zadnje vojne.

Iz armade vrženi slepar
na čelu organizacije

Toda Smith je napravil zmoto. Postavil je namreč na čelo svojih veteranskih organizacij čedne ljudi. George Vose je prvak organizacije Nationalist Veterans of World War II.

Kdo je George Vose? Bil je v armadi in je ustanovil čeden in sočen racket iz prodaje vojaških dobav vojakom v Camp McCoy, Wisconsin. Končno ga je vojska ujela, postavila pred preki sod, ter ga dne 3. maja 1943 obsodila na doživetje v zaporu.

DANES SE VRŠIJO PRIMARNE VOLITVE!

Danes se v Clevelandu in več predmestnih občinah vršijo občinske primarne volitve, pri katerih bodo nominirani kandidati za župana in občinske zbornice. Volišča bodo odprta do 7:30 zvečer. Ako se niste volili, ko čitate te vrstice, tedaj storite to brez odlašanja.

Gen. De Gaulle utegne položiti resignacijo

PARIZ, 30. julija. — Politični opazovalci sodijo, da utegne general De Gaulle odstopiti kot načelnik provizorične vlade, ker mu je posvetovalni svet, ki vrši funkcijo parlamenta, snoči dal oster ukor.

De Gaulle je namreč zahteval, da se pri volitvah v oktobru ljudstvu da na glasovanje, da-li želi ponovno uveljavljenje francoske ustave iz leta 1875.

Posvetovalni svet pa je s 186 glasovi proti 45 sklenil, da se izvoli suverena zakonodajna zbornica, ki bo imela sedeže tudi za stopniki francoskih kolonij.

SEJA KROŽKA ŠT. 3 GRESIVNIH SLOVENK

Redna seja krožka št. 3 Progresivnih Slovenk se bo vršila v sredo, 1. avgusta ob 8. uri zvečer v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Članice so vabljene, da se udeležijo polnoštevno.

ČITALNICA S. D. D.

Jutri večer ob osmih se vrši seja Čitalnice Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Nadzorni odbor se prosi, da pride pol ure prej, da pregleda račune. Odbor želi, da bi članstvo in čitalničarji v splošnem prisostvovali seji v kolikor mogoče velikem številu.

VILE ROJENICE

Pri družini Frank Galich, 1393 E. 63 St., so se zadnji petek zglasile vile rojenice in pustile v spomin krpekega sinčka, prvorojenca, ki je ob rojstvu tehtal 10 funtov. Mati in dete se nahajata v Huron Rd. bolnišnici. Mati je hči družine Mr. in Mrs. Victor Hočvar, E. 53 St., oče se pa nahaja z maringi na Pacifiku. Čestitke!

POZDRAVI

Pozdrave iz Ely, Minn., kjer se nahajajo na pol-let. seji glavnega odbora Ameriške bratske zveze, pošiljajo: Janko N. Rogelj, John H. Tomažič, John Kumše, Anzele, Frank Okoren in Frank Vraničar.

NA OPERACIJI

V Charity bolnišnici je bil odpeljan dobro poznan Peter Zupin, 1204 E. 60 St., in sicer v svrhu operacije, katero je srečno prestal. Nahaja se v sobi št. 228, kjer ga prijatelji lahko obiščejo od 2:30 do 3:30 ure popoldne in od 7:30 do 8:30 zvečer. Želimo mu skorajšnje popolno okrevanje!

Odpuščen iz armade

Častno je bil odpuščen včeraj iz armade Pfc. Edward J. Azman, sin znane Azmanove družine na 6501 St. Clair Ave., ki je po aktivni službi preko mornarice zadnji čas opravljal v Clevelandu posel vojaške policije.

Prof. Laski razlaga izid volitev v Angliji kot "revolucijo s privoljenjem ljudstva"

AMERIŠKI KOMUNISTI POSTANEJO ZOPET POLITIČNO AKTIVNI

NEW YORK, 30. julija. — V soboto se je tukaj zaključila konvencija komunistične politične zveze, katere je odstavila Earla Browderja kot predsednika organizacije ter sklenila, da se zveza, ki je pod Browderjevim vodstvom postala "izobraževalna" ustanova, zopet pretvori v borbena politična stranka.

Proti Browderju je bila naperjena obtožba, da je gibanju povzročil veliko škodo, ko je trdil, da ameriški komunisti lahko delajo roka v roki s kapitalističnimi strankami. Na njegovo mesto je bil izvoljen William Z. Foster.

Medtem ko konvencija Browderja ni izobčila, pa je bil takorekoč dan na preizkušnjo, od katere je odvisno, ako se ga bo pozneje zopet sprejelo v notranji krog organizacije.

Kratke vesti

POLJAKI DRŽIJO PET VASI NA ČESKEM

LONDON, 30. julija. — Iz Pilsna se poroča, da 1500 obojenih Poljakov profašistične podtalne armade dejansko kontrolira pet vasi v bližini omejenega mesta, katerih prebivalstvo sestoji iz Nemcev.

RUSIJA NE PRIZNAVA, DA JE HITLER MRTEV

BERLIN, 30. julija. — Gen. Gerbatov je rekel danes, da še vedno ni definitivnih dokazov, da je Adolf Hitler mrtev, in da se nadaljuje s preiskavo, v polizkusu, da se dožene, ako je morda živ. Gerbatov je ruski predstavnik medzvezniške komande v Berlinu.

BRITSKA OSMO ARMADA V ITALIJI RAZPUŠČENA

RIM, 30. julija. — Britska osma armada, katere se je borila v Severni Afriki, na Siciliji in Italiji, je bila včeraj formalno razpuščena.

NEMCI SO IMELI V VOJNI 3.625.354 IZGUB

BERLIN, 30. julija. — Iz najdenih nemških uradnih rekordov je razvidno, da so skupne nacistične izgube v vojni znašale 3.625.354 ubitih, pogreanih in ujetih. Mrtvih je bilo 1.911.300.

FRANCOZI SO DOBILI SEKTOR V BERLINU

BERLIN, 30. julija. — Zavezniški kontrolni svet je danes na svoji prvi seji določil sektor nemške prestolnice, ki bo prišel pod okupacijo francoskih čet.

Kuretninarji aretirani

Včeraj je bilo na zahtevo OPA urada izdanih šest zapornih povelj za trgovce s kokoši, ki so odjemalcem računali nepostavne cene.

KLUB LJUBLJANA

Člane kluba Ljubljana se opozarja, da se nocoj ob osmih vrši redna mesečna seja, na katero se prijazno vabi na polnoštevno udeležbo. Seja se vrši v navadnih prostorih Slovenskega društvenega doma na Recher Ave.

Naslednji članek je napisal za ONA profesor HAROLD J. LASKI, predsednik britanske Labor Party, ki je bil tekom volilne kampanje tarča strupenih napadov od strani torijev. Slikan je bil kot "zli duh" delavske stranke, podobno kot je bil Sidney Hillman tekom zadnje predsedniške kampanje v Zed. državah. Ako bo zmagovalo delavstvo, so trdili toriji, bo Anglija zaradi njegovega vpliva v Labor Party postala "boljševiška država," narod bo teroriziral delavski "Gestapo" in zatrla bo vsa osebna svoboda.

Ko pišem te vrstice, je še nejasno, kolikšen bo obseg socialistične zmage — katere si še ni mogoče v polni meri predočiti.

Nikdo v glavnem stanu naše stranke si ni upal misliti na tako masivno in jasno ter tako popolno zmago. Nič manj kot 26 Churchillovih ministrov je izgubilo svoje seje. Liberalna stranka se je sesula. Niti Sir Archibald Sinclair niti Sir William Beveridge nista dobila sedeža v parlamentu.

Odkar je bil leta 1906 poražen Balfour, se angleški volilci niso nikdar več izjavili s toliko jasnostjo. Delavska stranka prihaja zdaj na vlado ne več kot stranka industrije, temveč je postala zares predstavnik volje vsega naroda. Stranka bo tudi mnogo mlajša. Mnoge naših zmag so bile izvojevane od čisto mladih ljudi, katerih vsem in navdušenju nam daje sliko razpoloženja volilcev.

Mnogo znamenitih torijev bo vsaj začasno izginilo iz našega javnega življenja. Zakaj je bil Churchill tako izredno težko poražen? Ravno ko je bil na višku svoje sile in slave? Danes vidimo, da je naredil pravi politični samomor.

Churchill je podcenjeval zrelost britskega ljudstva.

Pred vsem se je globoko motil glede pameti in politične zrelosti angleškega naroda. Nekako po "firsko" je poskušal iz teh naših splošnih narodnih volitev napraviti osebni plebiscit za zaupanje v njegovo osebnost. Svojo volilno kampanjo je zgradil na udarcih in napadih, ki so bili nevredni njegove veličine, in so sramotili narod. Prepričan je ljudstvo, da ni pravi mož za naloge rekonstrukcije. Morda še bolj presenetljivo pa je, da je bil človek, ki nas je vodil tako izvrstno v vojni, tako popolnoma nesposoben razumeti, kaj so njegovi vojniki mislili.

Ponovil je največje zmote in zablude David Lloyd George-a iz leta 1918. Postal je torijski aristokrat, ki misli, da mu je oblast prirojena za vedno in smatra, da je kritika opozicije žalitev. Zahteval je, da vsi mislijo, da je ravno on nenadomestljiv.

Pozabil je, da v demokraciji nikdo ne more postati nenadomestljiv. Zdaj, ko je delavstvo prvič dobilo svojo večino, se odpira na Angleškem nova faza zgodovine. Nikdo ne misli, da utegne biti vladanje v teh težkih časih drugačno kot težko. Dati moramo svoj polni prispevek k porazu Japonske. Pomagati moramo Evropi, da se zopet postavi na svoje noge. Gledeati moramo na to, da bo plamen kulture v osrčju civilizacije znova zagorel.

Za nezlomljivo prijateljstvo z Ameriko in Rusijo

Prizadevali si bomo zgraditi nezlomljivo prijateljstvo z Združenimi državami in s Sovjetsko unijo. Ravno tako jasno pa si bomo tudi prizadevali pokazati, da smatramo, da so vlade ljudi kot Franco in Salazar nevarne vrste grožnje za svetovni mir.

Naša želja je, da takoj, po naših najboljših močeh pomagamo Franciji. Nehali bomo podpirati zastarale monarhije in gnile socialne sisteme, za katere je gojil Churchill tako presenetljivo toplo naklonjenost.

Delavska stranka stoji pred gigantnimi nalogami

Doma pa nas čaka gigantna naloga preustvarjanja, da iz kapitalistične družbe napravimo socialistično, in to še v času, ko se moramo lotiti nujnih problemov, kot vprašanje stanovanj in demobilizacije, ki se tičejo skoro vseh panog narodnega življenja.

Ne bom poskušal prorokovati, kako se bo izteklo. To je čas, ki bo priča vitalno važne preizkušnje demokratičnih načel, ki bo tudi pokazal, kaj so ta načela vredna v očeh onega razreda, ki je vladal Anglijo od revolucije iz leta 1688 naprej.

To je velik eksperiment. To je začetek gradnje socialističnih temeljev v strukturi kapitalistične družbe. Nikjer tega še ni nikdar noben narod poskusil izvesti. Delavska stranka stremi za tem, da izvede kar je prav za prav revolucija "s privoljenjem".

Naša dolžnost je, da gremo naprej, kajti jasno nam je, da je že odbila ura, ko so bile polovičarske mere zadosti.

Naši fantje-vojaki

Dne 28. julija je bil častno odpuščen iz vojaške službe Pvt. John Grozdina, sin Mr. in Mrs. John Grozdina, 1087 E. 64 St. Star je 28 let in pri vojakih se je nahajal od leta 1940. Preko morja v Južnem Pacifiku se je nahajal 38 mesecev in bil je dvakrat ranjen. S svojo ženo Mary sta se sedaj podala na kratko potovanje, nakar se bosta nastanila na 14200 Thames Ave.

Back the Attack!
BUY MORE THAN BEFORE

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 6311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINE)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year - (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year - (Za pol leta)	\$3.50
For 3 Months - (Za 3 mesece)	\$2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year - (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year - (Za pol leta)	\$4.00
For 3 Months - (Za 3 mesece)	\$2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemne države):

For One Year - (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year - (Za pol leta)	\$4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Pot Nove Jugoslavije

V.

Omahljivci so se poleg zgornjih trditev sklicevali tudi na razne "zgodovinske teorije," ki so vse kazale na to, da partizanski boj še nikdar ni sam po sebi prinesel kakemu narodu svobode. V nasprotju s to "teorijo" pa je narodno osvobodilno gibanje v Jugoslaviji neprestano zmagovalo in še dalje zmaguje. Kako je bilo mogoče, da se je iz prvih, malih partizanskih grupic, sestavljenih v glavnem iz delavcev in intelektualcev, razvila tako silna oborožena moč naših narodov ob tako splošni udeležbi naroda?

Brez dvoma je, da bi bili naši uspehi nemogoči, če bi zanje ne bilo dovolj objektivnih pogojev v splošni mednarodni situaciji. Toda te pogoje je ustvarila sedanja vojna, v prvi vrsti zmagovita aktivnost Rdeče armade kot tudi perspektiva dveh ali več zavezniških front v Evropi. Vežanje osnovnih vojaških sil fašističnih imperialistov na velike zavezniške fronte pomeni, da za narod, enoten in odločen v borbi za svojo svobodo, nastopa možnost, da z razvijanjem partizanske vojne, povezane s splošnim narodnim uporom, doseže odločujoče rezultate v borbi za svojo neodvisnost.

Sovražniki narodno-osvobodilnega gibanja nam pogosto očitajo, da se je začela partizanska vojna šele po Hitlerjevem napadu na SZ. To bi naj pomenilo, da vodstvo narodno-osvobodilne borbe ni imelo iskreno patriotskih temveč druge namene.

Točno je, pravi narodni upor se je pričel šele po juniju 1941 in naravno je, da je bilo tako vreči narode v upor — dokler Hitlerjeve osnovne sile še niso bile zaposlene niti na eni fronti — bi pomenilo voditi avanturistično politiko. V ostalem ljudske množice niso bile pripravljene, da bi se bojevale pod takšnimi pogoji. Zaposlelost Hitlerjevih sil na vzhodni fronti je ustvarila tudi za nas ugodne pogoje oboroženega odpora proti okupatorju. Kar je najvažnejše, samo dejstvo, da se nahaja Sovjetska zveza v vojni proti Hitlerjevi Nemčiji, je vilo v naše ljudske množice trdno vero v zmago in pripravljenost za borbo. Šele v teh okoliščinah je mogel tov. Tito, ki je vodil že prej formirane nelegalne vojne komiteje, ki so pripravljali oboroženo akcijo, dati povelje za prehod na partizanske akcije v vseh naših deželah s ciljem, da se te akcije razvijejo v smeri dviganja splošnega narodnega odpora. Objektivni mednarodni, vojni in politični pogoji so bili prvi faktor naših zmag. Naši narodi to vedo, zato je njihova hvaležnost in ljubezen do slavne Rdeče armade brezmejna.

Drugi faktor naših zmag je pravilno vodstvo partizanske vojne. Narodi Jugoslavije so našli v maršalu Titu ne samo svojega političnega voditelja, temveč tudi vojskovodjo, ki je razporejal naše borbene sile na takšen način, da so bila borbena sredstva vedno do viška izkoriščena in da je vsaka večja zmaga dvigala našo vojsko na višjo stopnjo. Osnovna linija našega vojnega vodstva je bila: razvijati male partizanske akcije v vsenarodni upor, držati enote v neprestani akciji, krepiti jih v borbi, iz borbe dvigati vođe kadre, razvijati iz partizanskih odredov močna jedra regularne vojske in — s stalnim večanjem in krepljenjem regularne vojske — pripraviti pogoje za končno uničenje okupatorja v naši domovini in zavarovati pridobitve, ki so jih naši narodi priborili v svoji borbi. To je dejansko tudi linija razvoja Narodno osvobodilne vojske Jugoslavije.

Naše vojno vodstvo je pokazalo enako težnjo tudi v pogledu taktike, da bi jo dvignilo na višjo stopnjo. Taktika naših vojnih enot je bila vedno po eni strani v skladu s sovražnikovo močjo in taktiko, po drugi strani pa s silo in stopnjo razvoja naših lastnih oboroženih sil. Odtod tudi linija razvoja od najpreprostejših partizanskih akcij, učinkovitih radi svoje mnogostevilnosti, pa do svojevrstne kombinacije partizanske taktike in obsežnih frontalnih borb, v katerih je NOVJ dobila značaj redne vojske. Ta razvoj pa se še neprestano nadaljuje. Še vedno nastajajo in rastejo majhni partizanski odredi, ki prehajajo skozi osnovne oblike partizanskega boja, medtem ko se istočasno

no bijejo obsežne bitke, v katerih sodelujejo celi korpusi, katerih delovanje je povezano z delovanjem artilerije, tankovskih oddelkov itd. Takšen razvoj naše vojske, kot tudi postopno izpopolnjevanje razvijanja taktike, nam je dal volilne kadre, ki so prešli vse stopnje naše borbe in se obogatili z veliko operativno izkušnjo. Naš kader je popolnoma zrasel z našo vojsko.

Takšna je bila osnovna linija genialnega poveljnika maršala Tita, ki je prinesel naši Narodno osvobodilni vojski in vsem našim narodom tako velike zmage.

Tretje dejstvo, ki je bilo odločilnega pomena v razmahu narodno-osvobodilnega gibanja, je njegov značaj in njegova notranja zgradba. Rekli smo že, da je naše osvobodilno gibanje — vsenarodno gibanje, zgrajeno na narodno osvobodilni osnovi. Toda to gibanje ima nekoliko posebnih lastnosti, ki so mu v prvi vrsti prinesli zmago.

Pismo iz Lokavca

Mr. Steve Lokar, z 19701 Naumann Ave., je pred nedavnim prejel pismo od svojega prijatelja Franca Sobana, ki se glasi:

"Dragi kolega Stifko!
"Dragi tovariši, sprejmite najlepše pozdrave od tovariša Sobana Franca, Urbančkovega iz Lokavca.

"Jaz se nahajam v sredi Nemčije, v Muehlhausen. Tam pri nas v Vipavski dolini so nas bili Nemci pobrali od 16. do 60. leta, skoraj vse, in en del postrelili. Vse je požgano in ljudi so pobijali.

"Tukaj se nas nahaja več domačinov. Lokar Stefan, tvoj oče, je v Leipzigu, Lokar Leopold, Jenkov Alfonz, Skril Frederik, Černigoj Janez z Rovt, Vidmarjev Stani, Zuletovi so vsi skupaj v Leipzigu, in za tebe mi je povedal neki ameriški vojak. Je tukaj v Muehlhausenu in on tebe pozna. Je doma iz St. Petra na Krasu.

"Te pozdravljam in vse skupaj, Vidmarja, Toneta, Feliksa in vse domačine. Enak pozdrav od Milota Ivankovega.

"Franc Soban."

Pripomba:

Gornje pismo je kratko, toda pove mnogo, kakor marsikatero poročilo, ki je že prišlo od naših nesrečnih, toda hrabrih in požrtvovalnih ljudi, ki jih je nacistična vojska poglajala na pot Kalvarije.

Na vsako tako pismo, na vsako žalostno poročilo smo sočustvovali z njimi in bili presumevali, da se jim skušali pomagati na vse mogoče načine. Kakor je že v človeški naravi, je v vsako nesrečo svojega bližnjega sočustvovali, toda kadar je človek sam ranjen, takrat se občuti v polni meri bolečino svoje lastne rane. Tako je tudi z nami, kakor smo prejeli poročila, da kateri je z našimi dragimi, z našimi najbližnjimi, kako so jim vse požgali, kako so jim vse podrli, kako so jih pregnali, kako so jih trpinčili in nazadnje jih še mnogo pomorili, obsodili na strašne zverinske smrti.

Mi, ki smo dobili taka poročila o svojih dragih, smo zadeti naravnost v središče srca, kakor bi bili presunjeni z najhujšo ostrino noža.

Ko tako premišljujemo o trpljenju naših ljudi, se mi dviga v srcu vihar, vihar, ki tako strahno tuli in daje vsakovrstne glasove od sebe, toda le enega se sliši razločno in ta je masčevanje, masčevanje in masčevanje, pa čeprav ga ne bi rad slišal, se oglašajo zopet in zopet — masčevanje, masčevanje, pošteno masčevanje, oko za oko, zob za zob.

Kakor da ne bi bilo dovolj krutosti od tujca-razbojnika, so se dobili pa še domači izdajalci, na čelu jim ljubljanska izdajica, ki je silila domače ljudi, da naj prisegajo zvestobo krvniku Hitlerju, da bodo vdano in še groznejše morili naš narod. Ko so postala domača tla prevročja, je pobegnil proti Rimu on in nekaj njegovih izdajalskih bratcev.

Tukaj v Ameriki so pa začeli denar kolektirati za tiste "uboge"

begunce. Kdor ima v svojem srcu le še količjak človeškega in narodnega čuta, ne bo dal niti facka za tiste "uboge" izdajalske begunce. Vi pa, ki nimate več človeškega in narodnega čuta, si napljujejte v roke in si s tistimi pljunki namažite obraz, ker niste vredni pljunka poštenega človeka.

Steve Lokar.

DAROV ZA POMOČ ZA V STARI KRAJ

Društvo "Ribnica" št. 12 SDZ je darovalo \$7.00 namesto venca za umrlim članom Rudy Novak, za takojšnjo pomoč na izrecno željo pokojnikove žene Mrs. Albine Novak. Predsednik društva "Ribnica" je daroval \$3.00, skupaj \$10.00.

Mr. in Mrs. F. Suhadolnik, 979 E. 140 St., sta darovala \$5.00, ker se nista mogla vdeležiti SANSove proslave 8. julija.

Iskrena hvala darovalcem!

J. Tavčar.

Pridelek naših žitnih polj

V Zedinjenih državah se pridelava ogromne količine žita, predvsem pšenice. Pridelujejo se tudi druga žita, kot rž, koruza, ječmen, oves, ajda in proso, toda zastavo nosi pšenica. Tudi za ljudsko prehrano se v glavnem rabi pšenica oziroma pšenični izdelki. Koruza se v glavnem porablja za izdelavo alkohola ter za krmo živine in prašičev; isto velja za rž in druga žita. Druga žita, z izjemo pšenice, se le v primeroma mali meri porabljajo za direktno ljudsko hrano.

Letošnji pridelek pšenice v Zedinjenih državah se računa na en bilijon bušljev. Lanske pšenice je še v skladiščih okrog 400 mil. bušljev. Za porabo v Zedinjenih državah se računa okrog 700 mil. bušljev pšenice na leto. To pomeni, da bo okrog 700 mil. bušljev pšenice na razpolago za izvoz, kar bo nedvomno v veliko pomoč po vojni izčrpanim državam Evrope. Pribivalstvo Evrope ni tako navezano na meso, slanino in surovo maslo, kot so povprečni Američani.

Ako dobi primerne količine pšenice za kruh in druga močnata jedila, ne bo stradalo, posebnost pri dodatku doma pridelane zelenjave, krompirja, sadja in zelenjave. Da se bo velike količine pšenice izvozilo iz Amerike v Evropo, ni dvoma; glavni zadršek pri tem bo v transportaciji. Mnogo naših ladij je in bo zaradi vojne z Japonsko zaposlenih na Pacifiku.

Zetev pšenice se v Zedinjenih državah, in sicer se v jugu, prične že v maju, naker se polagoma pomika proti severu, ter se v North Dakoti in Montani konča v avgustu. Ogromna pšenična polja se večinoma obdelujejo s stroji, vse od oranja in setve, do žetve in mlače. Tako ena oseba s strojem lahko opravi več dela kot stotine ročnih delavcev. Ako bi tu pšenico želi s srpi in mla-

tili s cepci kot v starem kraju, bi naši farmerji ogromnega enoletnega žitnega pridelka ne mogli pospraviti v desetih letih. Seveda, obdelovanje s stroji se izplača le na velikih kompleksih. In ameriške pšenične farme so razsežne, posebno na zapadu in severozapadu. V North Dakoti, na primer, se pšenična farma pod tisoč akrov smatra za majno.

Letošnji pridelek pšenice v Zedinjenih državah bo eden največjih v zgodovini. To se mora pripisati dejstvu, da je bilo več zemlje obsejane s pšenico kot običajno, nekaj pa tudi obilici snega v pretekli zimi, ki je preprečil, da pšenične rastline niso pozeble, in je obenem dobro namočil zemljo.

Pšenični kruh za lačno evropsko prebivalstvo torej v obilici zori na ameriških poljih in deloma je že pospravljen v skladiščih. Glavno skrb povzročajo zdaj pomanjkanja skladišč za žito in pa pomanjkanje železniških voz za odvažanje zlate pšenice.

Nadaljna odkritja o rovanju in spletkah ameriških fašistov

(Nadaljevanje s 1. strani)

To sta torej dečka, katere je L. K. Smith, in nacionalisti, postavil na čelo organizacij, da z njimi oseda veterane. Zveza z hujskači je krasna. Tako na primer je Committee of Veterans priredil shod v La Salle hotelu v Chicagu, dne 22. aprila t. l. Kister je bil predsednik, govornika pa sta bila Gerald L. K. Smith in Carl Moto. Trdila sta, da bosta preskrbela vsakemu veteranu po \$1,000 za vsako leto vojaške službe. Toda Joe McWilliams, bivši vodja krščanskih mobilizatorjev, je prekosil Smitha. On je trdil, da bo preskrbel vsakemu vojakcu po \$7,800 od vlade. Nobena dvoma ne more biti o tem, da se bodo vsi pošteni veterani, čim bodo spoznali, kaj ti hujskači prav za prav nameravajo, s studom odvrnili od njihovega neameriškega početja.

Iskanje denarnih kontribucij za propagando sovražstva

Nacionalisti imajo še drugo puščico v rezervi. Dočim se poslužujejo McWilliamsa, Maloneja in drugih, da bi pridobili na svojo stran veliki biznis za težke kontribucije, si prizadevajo obenem tudi nabirati pristaje v krogih malih podjetnikov. V San Antonio, Tex., se nahaja Joseph E. Kamp, ki širi versko in rasno sovražstvo s pamfleti in sodeluje s Smithom. Kamp je organiziral takozvani "Fight for free Enterprise", ter postavil na čelo te organizacije nekega William Walkerja. Ta skupina ščeva malo podjetništvo proti delavcem, proti vladi in proti vsake vrste organizacijam za svetovni mir. Druga organizacija iste vrste je Christian American Association iz Houston, Tex. Na čelu sta Vance Muso in S. Valentine Urey, ki je prijatelj obnem Smithov in Gerald B. Winrodov. Ta zadnji je kot znano obtožen zarote.

Precej je tudi drugih skupin, ki pravijo, da se zanimajo za težave malega podjetništva, ki pa menijo v resnici le podpirati zakone, naperjene proti delavcem in tujerodnim Američanom.

Najhujša med njimi je Gentile Cooperative League of Chicago. Deluje čisto na nacističnih metodah. Na čelu stoji Eugene Flitcraft. Ta liga je organizirala bojkot proti židovskim trgovinam in profesionalcem z geslom: "Buy Gentile only". Iz-

daja tudi list "Gentile News" in sledi korak za korakom vsem poskusom nacionalistov Gerald L. K. Smitha, takozvanih "materinskih" skupin in Citizens of the USA Committee-ja, ki so vsi v zvezi z Flitcraftom.

Fašiste je lahko spoznati po skupnih potezih

V kratkih besedah povedana je vsebina cele serije člankov naslednja: Reynolds, Smith in njihovi pajdaši si prizadevajo strniti v eno samo skupino vse organizacije mržnje, vse hujskače, vse sovražnike demokracije. Ta skupni, združeni pokret naj nosi ime stranka nacionalistov. Te skupine se raztezajo od "materinskih" organizacij preko "materinskih" klubov do zvez za vračajoče se vojne veterane. Vsi imajo nekatere skupne poteze: protidelavske, proti tujerodne, proti-židovske, proti-katoliške, sovražne črnem, vladi, Angležem, Rusom in Zedinjenim narodom.

Med nacionalisti je najti pretepače, gangsterje, bivše kaznjence, postopače in propalice. Obnem pa so prefrigrani in zviti spletkarji med njimi kot Reynolds in Smith, ki poznajo vse stare zvijače za vzbujanje nemirov in mržnje v svrhu pridobivanja oblasti. Dodali so še nekaj novih sredstev.

Ne smejte se nacionalistom. Nevarni so. Uspelo jim bo seceda le, ako bo ameriški narod brezbržen in jih omalovaževal, ali pa se dal zapeljati, da sledi njihovim geslom. Ako se bo javnost dvignila, jih bo ustavila in pregnala mržnjo, katero skušajo širiti. Ne poslušajte njihove strupene propagande. Mislite, delajte, glasujte in govorite le za demokracijo — v tem slučaju Amerike ne bodo mogli ogroziti vsi spletkarji in hujskači sveta.

Ameriška baza na Guam

Dan za dnem slišimo na radio iz otoka Guama o razvoju vojne na Pacifiku. Otok Guam je zdaj naša prednja baza za operacije proti Japonski, ker je mnogo bližje Japonske kot je Havaj, kjer je bila naša prednja baza prva tri leta vojne na Pacifiku. Tam ima ima zdaj glavni stan admiral mornarice, Chester W. Nimitz, in mnogo drugih višjih mornariških častnikov. Tam se delajo strateški načrti ameriških operacij proti Japonski, tam so velika pristanišča, tam so razsežna letališča, tam so bolnišnice in okrevališča, tam so ogromne zaloge najrazličnejših vojni potrebščin in tam je tudi glavni vir čiste pitne vode za našo vojno mornarico.

Guam je primeroma majhen otok, ki meri le 210 kvadratnih milj površine, in je imel pred vojno kakih 20,000 prebivalcev. V ameriško posest je prišel otok Guam leta 1898 po vojni s Španijo. Na vojno z Japonsko je bil otok Guam malo pripravljen. Še malo mesecev pred japonskim napadom na Pearl Harbor je naš zvezni kongres odklonil priporočilo p o k o j n e g a predsednika Roosevelta, da se dovoli osem milijonov dolarjev za neke izboljšave vojaškega značaja v Guam.

V decembru leta 1941 so otok okupirali Japanci, ki ga pa tudi v vojaškem oziru niso dosti izboljšali. V avgustu leta 1944 so otok spet osvojili Američani, ki so ga z veliko naglico pričeli izpreminjati v veliko mornariško bazo na Pacifiku. Ko se je nekaj mesecev pozneje admiral Nimitz s svojim štabom preselil tja, je izjavil, da bo v bodoče baza naše pacifične mornarice na Guam, če nam je všeč ali ne, ker nam

pripade odgovornost za mir na Pacifiku.

Danes je otok malo podobno nekdanjemu Guam. Ima do pristanišča in letališča, bolnišnice, skladišča, okrevališča, milij cest in sploh vse, kar potrebuje velika, izredno aktivna ameriška mornariška baza vojnem času. Vse to je izvedeno na zaspanem pacifičnem otoku ameriška vojna aktivnost v brih desetih mesecih. Domači prebivalci otoka Camori, deloma pomešani s Japanci, Japonci, Mehikanci, Španci. Na splošno je prebivalstvo inteligentno, prijazno. Jagodljivo in komodno. Z ameriško upravo od leta 1898 do leta 1944 so bili domačini zadovoljni in bili vsi srečni, ko so se Američani leta 1944 spet vrnili. Tebe vojne, posebno, ko so Američani ponovno zavzeli Guam, so doživeli čini utrpeli precej materialne škode, in naš kongres je nedavno dovolil 15 milijonov dolarjev v poravnavo iste.

SEZNAM

S KOM MORETE POMAGATI ZMAGI

MASCOBE IN MASTNI ODPADKI
Prodajte vašemu mesarju

KOVINSKI ODPADKI
Povprašajte v vašem mestni uradu

SHRANITE STARE CASOPISE
Pokličite PR. 6100 za odpremo

KOSITERNE SKATLJICE
— Operite jih
— Strite jih
— Shranite jih
— Oddajte jih

na pristojna mesta za pobiranje

Pobiranje v Clevelandu:
na vzhodni strani:
prvo nedeljo v mesecu
na zapadni strani:
tretjo nedeljo v mesecu

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Oh, kratkočasnost, kako te napaja!

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Gunther

Poslovenil Boris Rihteršič

(Nadaljevanje)

Na zemlji smo le gostje
za nekaj let in dni,
a ko bomo v nebesa šli...

Strese ga. Ne, to je zaigral...
Tega ne bo nikoli... Gospod
grof je rekel, da je to pot v pe-
sel... Ta pesem pa je tako to-
že polna...
Mart priklama. Saj pozna to
pesem...

Toliko in toliko noči,
da človek z žalostjo v srcu živi.

O, to dobro ve! Njegovi prsti
lepijo na črkah. Da, ta pesem.

Priljubljen je in v nesrečo sem se
vval.
Naj bi se v življenju zdaj
pričakoval...

Ali ni mar zmerom trosil zrn
oli? Ker sta bila oba preveč
rečna... čisto različno pravi
pesem:

Človeku je usojeno tako,
srečen mora biti in trpeti...
Če goša sama sreča ni,
brez trpljenja se ne da živeti.

Oh, če bi imela ta pesem tudi
naj kakšno zdravilo! Če bi ga
tela rešiti preklestva, ki si ga
nakopal s svojo čarovnijo! Da
ni ne bilo treba napraviti ti-
kega konca kakor Judežu Iška-
jotu, da mu tudi gospa grofi-
ne bi rekla: "Mart, studi se!
Pojdi, Mart!" Oh, tega ne bi
ogel strpeti, tega ne bi mogli:
bornstein, golobje, stari in
nadi gospodar, in gospa, oh,
pespa!

Njegovi prsti se spet premak-
ajo...

Oh, se bom potikal po svetu
žive dni...

Oh, pesem, dobra pesem!—Še
krat se vrne prst k njenemu
četu. Res je tam. Kakor bi
la ves čas čakala njega, tako
napisano.

Oh, se bom potikal po svetu
žive dni...

Oh, pesem, dobra pesem!—Še
krat se vrne prst k njenemu
četu. Res je tam. Kakor bi
la ves čas čakala njega, tako
napisano.

Oh, se bom potikal po svetu
žive dni...

Oh, pesem, dobra pesem!—Še
krat se vrne prst k njenemu
četu. Res je tam. Kakor bi
la ves čas čakala njega, tako
napisano.

Oh, se bom potikal po svetu
žive dni...

Oh, pesem, dobra pesem!—Še
krat se vrne prst k njenemu
četu. Res je tam. Kakor bi
la ves čas čakala njega, tako
napisano.

Oh, se bom potikal po svetu
žive dni...

Oh, pesem, dobra pesem!—Še
krat se vrne prst k njenemu
četu. Res je tam. Kakor bi
la ves čas čakala njega, tako
napisano.

Oh, se bom potikal po svetu
žive dni...

Oh, pesem, dobra pesem!—Še
krat se vrne prst k njenemu
četu. Res je tam. Kakor bi
la ves čas čakala njega, tako
napisano.

Oh, se bom potikal po svetu
žive dni...

Oh, pesem, dobra pesem!—Še
krat se vrne prst k njenemu
četu. Res je tam. Kakor bi
la ves čas čakala njega, tako
napisano.

Oh, se bom potikal po svetu
žive dni...

Oh, pesem, dobra pesem!—Še
krat se vrne prst k njenemu
četu. Res je tam. Kakor bi
la ves čas čakala njega, tako
napisano.

Oh, se bom potikal po svetu
žive dni...

Oh, pesem, dobra pesem!—Še
krat se vrne prst k njenemu
četu. Res je tam. Kakor bi
la ves čas čakala njega, tako
napisano.

Oh, se bom potikal po svetu
žive dni...

Oh, pesem, dobra pesem!—Še
krat se vrne prst k njenemu
četu. Res je tam. Kakor bi
la ves čas čakala njega, tako
napisano.

tro obsujejo s svojimi nežnimi
listi.

Danes leži Rožamarija prvič
vse jutro na vrtu. Ležalni stol
so ji prinesli pod brájd, kjer
cveto na pristojni strani vrtnice.
Zlati madeži solnca tižejo s pes-
kom posuto stezo, ki se vleče ob
vseh podolžni strani vrta. Tu
hodi lahko človek v senci, a
vendar ni tako zatohtlo kakor
v pravi uti. In smehljajoče se
barve vrta sijejo še enkrat ta-
ko prijazno odprte zelene obo-
ke. Tako lepo tiho je, le včas-
sih se iz daljave zasliši, kako se
Henrik zasmije ali zavrešči, in
gozd šumi do svetlega cvetja.

Rožamarija je malo zaspala.
Zdaj se je zbudila in pogledala
za svojo zvesto strežnico. Toda
te ni tu. Na mestu nje sliši sa-
mo tih korak za sabo... Harro...
Oh, če le ne bi srce za-
htevalo za vsako veselje od nje
tolikšnega plačila.

"Ali si čisto sama? To je pa
res sreča. Kje pa je tvoj ljubez-
nivi zmaj?"

"Ne vem. O, Harro, kako je
lepo, da si prišel."

Poklekne zraven nje in ob-
jame njen stol. Nje same ne
sme vzeti v svoje močne roke.

"Ljubica... Nazadnje sva le
sama! Onemogel sem, čisto one-
mogel. Kaj sem moral od tiste-
ga dne vse prenesti v svoji du-
ši!"

Z nežno, blede roko mu seže
čez čelo in reče žalostno:

"Ljubi moji rjavi kodri...
vsak dan jih je manj in manj."

"Gospod stari, ali ne?...
Zmerom sem ti pravil, Rožama-
rija, da hočeš imeti starega mo-
ža... in zdaj ga imaš."

"Sama sem kriva..." je re-
kla in mu pogledala žalostno,
zaupno v oči.

Oh, tako lepo je, da sta lah-

ko spet skupaj! Kaj vse jima je
težilo srce, zdaj pa molčita oba
in sta zadovoljna, da sta lahko
drug ob drugem.

Tedaj reče Harro: "Danes te
bom slikal. Gospodu profesorju
sem obljubil osnutek... Da,
že davno bi mu ga bil moral po-
slati. No, mi bo že odpustil.
Svetloba sili danes tako lepo
skozi listje in tvoja obleka je
kakor nalašč za slikanje. Samo
še drugo blazino ti moram pri-
nesti. Toda čisto mirna ne smeš
biti."

"O, Harro, tisto pa bom. Za
mir je že poskrbljeno. Še preveč
mirna sem," mu reče in se otož-
no nasmehne.

Ljubeznivo je božal njeno ro-
ko: "Dušica, moja uboga...
Bolje je, da..."

Roža je molčala... Harro
pa ni šel po svoje slikarske pri-
prave.

Potem je potožil: "Roža, uka-
ži mi, naj kaj delam. Hodim
okoli, premetavam svoje reči in
jih potem spet pustim v miru.
Nemir, hud nemir čutim vselej
in povsod. Kostanje z belimi
cveti, ki si jih ti vselej tako
rada gledala, sem čisto zgrešil.
Sam ne vem, kaj je postalo iz
njih. Zdaj se pa ničesar več ne
upam. Vse, kar sem začel, se mi
zdi tako tuje. In če bi zdaj po-
kvaril še tvoj osnutek. Neupam
se. Nemiren sem. Ne vem, kaj
je z Martom. Ali si z njim go-
vorila? Temu je skrb zate ta-
ko premetila butico, da vidi po-
vsod strahove. In skoraj bi bil
še jaz od njega kaj nalezel.
Takšna blaznost mora biti na-
lezeljiva. Še jaz. Martu pa je
menda že bolje."

"Harro", je rekla "v svoji
pesmarici je našel lepo pesem,
ki mu je bila v tolažbo. In re-
kel je, da je ta pesem zanj in za

naju. Se nikoli ni Mart toliko
govoril z menoj. Kar vrelo je iz
njega. Potem je šel po pesmari-
co svoje matere — njegova je
zame 'predivja'... — in mi jo
pokazal..."

"Da se ukvarja Mart s poezi-
jo, je najčudovitejše, kar sem
pri njem doživel! Mart in pe-
sem! Saj se bere le s težavo. Če
je moral pri vojaki kdaj brati,
je tulila vsa stotinja, in to je
bilo zanj najhujše trpljenje. Si-
romak... Saj je hudo, če kdo
ve, da se vsi iz njega norčujejo.
To sem občutil na lastni koži.
Zdaj mi pa daj mojstrovino, ki
je Marta tako pretresla, da jo
preberem."

"Dejal je, da je v njej vse
o Thorsteinu. O strašni noči in
jutru. In da se ni treba obesiti,
je tudi v njej... Jaz tega ni-
sem našla. Sicer pa je tako le-
pa, tolažilna pesem, Harro. Ka-
kor mati vzame srce v roke in
ga potolaži. Popotna pesem. In
vidi se lepi cilj. Človek čuti iz
nje ubogi svet, ki jo je spesnil.
Požgane vasi, podrti cerkve, si-
rote in uboge vdove v zapušč-
nih izbah."

Harro strmi v njene lepo obli-
kovane ustnice, ki so spet rde-
če in ki se tako ljubko gibljejo,
če govori... Rožamarija mu
pomoli knjigo, on pa strmi ne-
kaj časa vanjo.

Potem reče:

Real Short Timer

Forty-two-year-old Sgt. Joseph A. Lowe of Atlanta, Ga., aircraft groundcrewman with the 7th AAF Fighters in the Okinawas, whose age makes him eligible to return home, takes no chances with fate. He is protected against everything but direct hit.

Isigny Cows Return to Fields

As if they knew that the bells of peace have rung in Europe, and it is time they had their grazing fields to themselves again, these cows wander idly into an ammunition dump on the road near Isigny, France. Thousands of head of cattle, driven away by Germans and battles, left to shift for themselves, are being divided among the farmers of France.

STARS IN SERVICE

U.S. Treasury Department

"Kako je mogoče pesmi tis-
kati? To je kar sramotno. Rajši
mi povej kakšno na pamet. Iz
tvojih ust so najlepše."
"O domotožju je, Harro, o
domotožju po nebeskem domu
... Tja daleč proti domu ubral
bom svojo pot'... 'Ves svet
sem že obšel, in truden sem ta-
ko hudo.'"

Harro ji je segel v besedo:
"Oh, to so bili tisti trudni lju-
dje iz davnih dni... Uboge du-
še. Jaz pa še nisem preveč utru-
jen, da bi ves svet obhodil. Do-
kler je še lep."

Rožamarija se je nasmehnila
in pobesila roko s knjigo:

"Ne, ljubi Harro, nisi še utru-
jen."

"Tudi ti ne, Roža."

"Ne, toda zdi se mi, da bi
utegnila postati."

"Ali si otožna, Roža? Ali po-
veš svoje lepe, svilene liste?"

"Ne, oh, še dolgo ne... Ze-
lo pogumna sem... in vsako

uro iznova moram biti... Veš,
hud boj je, hud boj..."

"Vse je boj."
"Oh, najdražji, boj z ubogim
srcem..."

"Ali še zmerom zelo trpiš za-
radi njega?"

"Sestra Ivana meni, da sem
zelo nestrpna in da preveč za-
htevam sama od sebe. Ne, ne
glej me tako žalostno. Drugače
bom jutri našla še več sivih las,
ki se bodo posrebrili po moji
krivdi."

"Glej, zdaj pa prihaja naj-
krotkejši zmaj. Sestra Ivana,
ali moram izginiti izpred vaših
oči?"

"Ne, gospod grof! Samo mle-
ko z medom prinašam."

"O, sestra," je dejal šaljivo
Harro, "kaj bi počeli brez vas?"

"Visokost bo res morala ne-
koga dobiti, gospod grof, ko
pojdem jaz stran."

(Dolje prihodnjšč)

DRUGA IZDAJA

ENGLISH - SLOVENE DICTIONARY

(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
CENA \$5.00

Točna postrežba

Trgovcem, obrtnikom in posameznikom bodo
zastopniki "Enakopravnosti" točno in zadovolji-
vo postregli, najsibo pri oglaševanju ali poroče-
vanju novic, ako jih pozovete, da se pri vas
zglasijo.

Za st. clairsko okrožje ter za newburško in
zapadno okolico je zastopnik:

Mr. John Renko, 1016 E. 76 St.

Za collinwoodsko in euclidsko okolico:

Mr. John Steblaj, 1145 E. 169 St.,
IVanhoe 4680

"This little book presents a few facts and figures on what the Nazis did to the Slav peoples, and what they intended to do. It also presents a few hints of the Slav peoples' epic struggle against the Nazi enslavers, which contributed so much towards saving the world from Hitlerism... Only if we are sharply aware of these facts can we fully understand why the Slav peoples are so determined not to permit this to happen again. Only so can we in America strive with due resolve to have America underwrite fully all steps necessary to assure that it shall never happen again..."

LOUIS ADAMIC in his Preface

10¢ per copy
Bundle Orders...
5¢ per copy

Issued by
American Slav Congress

TEAR OFF AND MAIL TO:
AMERICAN SLAV CONGRESS
205 East 42nd Street
New York 17, N. Y.
Please send me _____ copies of "SLAV PEOPLES VOW... NEVER AGAIN!" for which
my check (money order) for \$ _____ is enclosed.
Name _____
Address _____
City _____ Zone No. _____ State _____
Organization _____

Pomladni sen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Priradil I. H.

(Nadaljevanje)

Ponosno gre Gabrijela dalje z nasmehom in zadovoljno nečimurnostjo na svojih ustih. Toli-ko ljudi jo je že videlo skupaj z lepim Wolfom in vedela je, da so bile s tem zvezane mnoge sumnje. Kako ga je ljubila — morala je postati gospa pl. Wolfova in naj jo velja, kar hoče! Da bi saj imel mnogo dolgov — toda je bil vedno tako skrben in trezen — kako lepo bi to bilo, ako bi ga mogla osrečiti s svojimi milijoni! Za danes je bila zadovoljna; saj ga je videla in ž njim govorila — jutri bo prišel na zajtrk in kdo ve, koliko časa bo še vzelo, da bo dosegla svoj cilj. Mladega elegantnega častnika je ljubila z ono trdovratno ljubeznijo, ki jo nosijo v svojem srcu trmoglavci otroci, ki hočejo imeti, česar ne morejo dobiti, ali pa le z velikimi zaprekami.

Ob njegovi strani bi zavzemala povsem drugo stališče, kot pa sedaj. Wolf je imel velik ugled on je bil zelo priljubljen, kavalir od nog do glave, pri tem lep in razumen — in tako nepopisno ljubeznjiv.

Premišlja, kaj naj stori, da bi ga navezala na sebe. Moral bi imeti kako skrivno ljubimko, kakor je poročnik Brenner omenil. Toda tako ima vsak mlad človek — kaj bi bilo to! Samo ko bi vedela, katera? — Od one- ga večera v gledališču je imela na sumu Marijo Winterjevo. Da, imela je ostre oči; natančno je vedela, da je govoril ž njo, da si samo mimogrede in četudi ta- ji — mogoče je bil to začetek! Slednjič je vseeno; to je hote- la in tudi mora izvedeti. O tem je ni skrbelo. Z denarjem se vse doseže. In denarja je imela do- volj — on pa ni imel ničesar! Da bi vsaj igral, mogoče bi se dal k temu napeljati. In belila si je glavo, kako bi ga mogla najbolj ujeti.

Wolf ni bil nič posebno dobro razpoložen. Kaj si je morala Marija misliti! Ako pa ji vse okolščine razloži, mora izpre- videti, da se je moral ozirati tudi na druge. Saj je bila ven- dar razumno dekle. Kako je Ga- brijela opravljala govorila o njej, s katero se ne more niti najmanj primerjati v čistoti in neomadeževanem značaju; Ga- brijela s plitvo površnostjo in brezbriznostjo!

Ali je navzlic veliki tajnosti prodrila kaka vest med svetom o njihovih sestankih? Prav go- tovo bi bilo boljše, da gre iz mesta. Toda kako je mogel ži- veti brez nje?

Pred 15. julijem ni mogel pu- stiti svoje službe. Kam naj te- da gre? Ko pomisli na svojo rodbino, se mu v bridkosti skr- či srce. Oče mu ni pisal, za nje- ga ni bil več živ. Samo Ervin, njegov razposajeni brat, se ga je včasih spomnil s par vrstica- mi. Wolf pa je imel veliko smi- sel za družino; pa komaj je spo- znal žensko bitje, so se mu pro- ti združiti ž njo pokazale tako velike težkoče. Imel je samo o majhno premoženje, toda bil je že na tem, da postane stotnik in vsa zadeva ni izgledala tako slabo.

Toda Marija; o njej ni vedel mnogo. Od one večera nista več govorila o tem. Rahločuten, kot je bil, je ni nikdar vprašal o njeni preteklosti. Pustolovka ni bila — ni mogla biti, — za kaj takega je bila preneodolna in neizkušena — dvomiti nad njeno odkritosrčnostjo bi bil greh. Te oči in ustnice niso mo- gale lagati, pa naj reče Stranski kar hoče.

V duhu mu stopi njen obraz pred oči; navda ga vroče hrepe-

nenje, da bi v njenem objemu pozabil ves nemir, vse mučne misli. Toda potrpeti je moral do jutri, kar se mu je zdelo cela večnost. Kaj bi šele bilo, ako bi bila popolnoma ločena med se- boj? — Kako veliko moč je do- bila ljubezen nad njim; tega ne bi bil nikdar verjel. Vse drugo mu je bilo brezpomembno — kaj je sedaj vprašal za priznanje in odlikovanje? Vsega je napol- njevala samo ona. Pogosto se- ga je lotila nespametna boja- zen, da bi mu je kdo odtujil. Mi- sel na to mu je težila srce. Mir je dobil zopet šele v njeni na- vzročnosti, ki ga je osrečevala in mamila.

Tiha, čarobno lepa noč; tako gorek in prilizjen zrak, tako nasičen z vonjem cvetlic in omamljivega cvetja akacij; ta- ko skrivnostna tišina, katero je motilo samo ihteče in koprneče slavčevo petje; vse tako tajin- stveno, da je moralo biti konec vsake tugi in da ni bilo niti mo- goče misliti v bodočnost!

— Dva dni te nisem videla! O, moj dragi, kako počasi je potekal čas, — šepče Marija in se mu nasloni na prsi. Kot ved- no, sta sedela pod veliko lipo, kjer je bilo tako prijetno v ti- hem mraku.

— In kako sem jaz hrepenel po tebi, mi ni treba šele pove- dati, — odgovori Wolf in jo gle- da z ljubečimi očmi. — Kako le- pa si zopet danes!

— Priliznjence, — se mu sme- je, — nikar me ne napravi oho- lo! — In zopet se poljubita. — Wolf, ali si prinesel sliko za Bergerjeve? Obljubila sva jim jo.

— Seveda, srce moje! Nikdar ne pozabim, kadar sem kaj re- kel.

— Potem jo nesiva tja, tudi jaz sem prinesla svojo. — Vendar počakaj za pozne- je; ali ne bova še nekoliko uži- vala lepega večera? Saj je ven- dar tako krasno.

Tudi navzlic temu bova še lahko. Gospej Bergerjevi bi še rada dala neko malenkost. Tu- di ni rada sama; njen mož je

pri Viljemu. Pozneje pa bi te še rada nekaj vprašala.

— Tedaj pa pojdiva! Toda tam se ne bova dolgo zadržala, kajti tudi meni leži nekaj na sr- cu — zaradi pred kratkim —

Vzame ji majhen zavitek in gresta h gospej Bergerjevi, ki ju je pozdravila z velikim vese- ljem.

— Čakala sem že; tako čud- no mi je. Berger je šel danes k Viljemu. Rekel je, da bo ob desetih nazaj.

— Tako pozno pa še dolgo ni, gospa Berger, — pravi Wolf.

— Sedite, prosim, gospica Marija. Ali želite kozarec limo- nade? —

Medtem, ko je stara žena hi- tela iz ene sobe v drugo, da po- streže svojima gostoma, je Ma- rija razvila zavitek in vzame iz njega lepo steklenico in svo- jo sliko.

— Kaj pomeni to? — vpraša Wolf.

— Samo pazi, Wolf, kako bo vesela. Čepico sem sinoči stka- la in pri tem mislila na tebe, kako si se zabaval v kazini.

— Kako lepo od tebe! — E, in tvoja slika! — Hrepeneče jo gleda in jo pritisne na svoje ustnice.

— Kaj pa delaš, Wolf? Saj imaš vendar mene! — Pri tem se dvigne na prste in mu ponu- di ustnice v poljub. — Zdaj pa hitro tvojo sliko, Wolf.

Gospa Bergerjeva vstopi v li- monado.

— Za gospoda poročnika imam steklenico piva, katerega se go- tovo ne bo branil.

Videti je bilo, kako je bila vesela, da je mogla pogostiti svoja gosta.

— To je prav, mati, — pravi prijazno Wolf, ravno sem že- jen, voda pa je tako tenka.

— Mama Berger, poglejte saj, — zakliče veselo Marija. — Starka pristopi k mizi. Najprej zagleda sliko.

— Joj, joj — kaj takega — in tako podobni, kot bi bili izre- zani. — In izmenoma opazuje enkrat eno, enkrat drugo sliko.

— Kaj pa te čepice ne vidite, ki vam jo je prinesla moja Ma- rija? — vpraša Wolf.

Tedaj pa zagleda stara žena njej prineseni dar.

— Kaj to naj imam jaz? Pre- lepa je za mene, — in solze gi- njenosti ji teko po licih, ko ogle- duje čepico od vseh strani.

— Ne, mati Berger, ta še dol- go ni dovolj dobra za vas. Ved-

no jo nosite in mislite na mene — stkala sem jo iz hvaležnosti do vas. In te slike naj vas ved- no spominjajo na naju, ko nas več ne bo tu.

— Dobra otroka! Da se vsaj kaj kmalu izpolni vajina želja, — pravi gospa Bergerjeva vsa ginjena, — da sta kmalu mož in žena!

Wolf in Marija si pogledata globoko v oči. Saj je to bila njih iskrena želja. Kmalu nato se po- slovita in odideta.

Hvaležne besede gospe Ber- gerjeve so ju spremljale. Roko v roki sta korakala v tiho noč.

— Kaj si me hotela vprašati? — prične Wolf.

— Včeraj opoldne sem te vi- dela z gospodično Ulrihovo, — o, tako hudo mi je bilo!

— Marija, menda nisi ljubo- sumna! Glej, moj stan je zve- zan z mnogimi družabnimi ob- veznostmi, katerim se nikakor ne morem odtegniti. Občujem v Ulrihovi hiši, pogostokrat sem tja povabljen in zaradi tega go- spodične ne morem kar tako pustiti, dasi ne čutim prav no- bene naklonjenosti do nje.

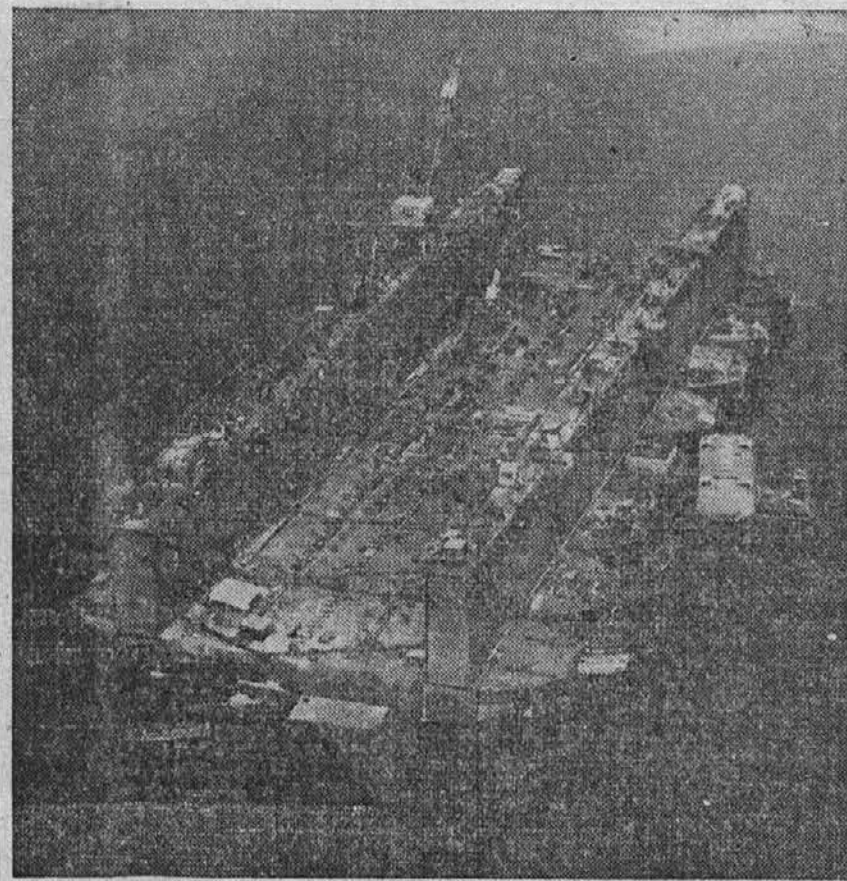
— Res, Wolf — in v njenih besedah je tičalo veliko vpra- šanje.

— Da, Marija. Bolj brezsrčne- ga, bolj površnega bitja še ni- sem nikdar poznal.

— In vendar govore in že dolgo, da se nameravaš z njo zaročiti. Lepa je in bogata. Ved- no kupuje pri nas najdražje klo- buke in je tako sitna in tako malo priljubljena, da se vsakdo boji ji postreči. In mene vedno zadene ta naloga. Gospa Gund- me vedno pošlje k nji; tudi sa- ma se je boji.

— Rad verjamem, tak utis napravi vedno. Ako se ji do se- da j ni posrečilo dobiti mojega sre- a, je sedaj popolnoma nemo- goče, da bi mogla iz njega pre- gnati mojo Marijo. Ali si sedaj zadovoljna? — je vpraša in jo

Navy Floating Dock in Service

A completed floating dry dock shows eight sections which have been welded together, after having been towed separately for thousands of miles to an advance base. Complete with crane and other necessary facilities, this dock will afford rapid repairs to battle-damaged ships now in the Pacific waters. Hundreds of ships will be mended on the spot by this dock.

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKE ZA HIŠNE SLUŽABNICE

ZA POSLOPJA V DOWNTOWN

ZA VES DAN ALI DELNI ČAS

Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Stalno delo—Zahteva se izkaz državljanstva—Zglasite se Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901 od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

pogleda v njene nežne, jasne oči.

— Da, Wolf, — pravi mirno. — Samozelo resne misli me mu- čijo, ako ti nisem v napotju gle- de tvoje bodočnosti. Ko ne boš več vojak, ali bi ti bila po vo- lji služba pri policiji ali davka- riji? Mislim, da ne. Oh, jaz sem samo navadno dekle, brez stanu in imena — ti pa — nikjer ti ne bi bilo treba zastoj potkati in če bi tudi hotel iskati svo- jo tovarišico v najvišjih kro- gih.

— Toda, Marija —

— Pusti me, da povem, Wolf! In tedaj si mislim, morda bi bi- lo boljše, da se midva ne bi ni- kard videla.

— Marija, — jo prekine vzne- mirjen in ji krčevito stisne ro- ke, — Marija, ako me v resnici ljubiš, tedaj ne reci tega nikdar več. Ali se pa mogoče že kes- aš, da si ljubica ubogega častnika? Tvoja lepota bi ti mogla mnogo prinesiti — denar in moč in sla- vo, česar ti jaz ne morem dati!

In tedaj se ozre nanj z nepo- pisnim pogledom, vsled česar ni hotel več dalje govoriti. Razu- mela sta se.

Oba molčita; mesečna noč ju objame s svojo čarobnostjo — zdelo se jima je kot bi bilo vse razlito v najlepšem svitu in si-

jaju. Brez vsake namere gresta po ozki stezi, ki je bila od obeh straneh obraščena z gostimi drevesi, katerih veje so se med seboj stikale, tako, da ni mo- gel skozi nje predreti noben svetlobni žarek in bilo je tem- no kot v rogu. Boječe se Marija stisne k Wolfu.

— Ali te je strah? — jo vpra- ša tiho, kot bi se bal z glasno besedo pregnati čarobnost, ki ju je objemala.

Mesto odgovora samo zmaje z glavo in ga smeje pogleda. Ni sicer mogel videti, toda ču- til je, da so ga njene oči iskale in Wolf se pripogne in ji polju- bi roznate ustnice.

(Dalje prihodnjič)

Shoots 'Round Curve

Captain Sharpe of ordnance head- quarters in London inspects a Ger- man secret weapon, used to shoot around corners. It is more terrify- ing than accurate, despite special sights.

WAR BONDS in Action

Mindanao Ruins. U. S. 47th Div. in- fantrymen advance on house that was shattered by shells War Bonds helped to supply. Action at Zam- boanga, Mindanao.

U. S. Treasury Department

KUHINJSKE PEČI

Imamo lepo izbero Grand, Roper in Quality kuhin- skih peči na plin.

Nudimo vam tudi električne kuhinjske peči.

Miza in 4 stoli (breakfast set) od 24.95 naprej.

Pri nas dobite tudi druge predmete za vaš dom

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 ST. CLAIR AVE.

JOHN SUSNIK

Alfred D. Reckley, 21, Pittsburgh, Pa., radio operator, can smile now. War Bonds are providing treatment for the wounds he sustained while fly- ing a bomber on a mission over Cen- tral Germany. Reckley says others will be wounded and will need help.

A piece of shrapnel sent Pfc. Charles Shropshire, 21, Lexington, Ky., to the hospital, where his leg wound is mending, thanks to War Bonds. Shropshire was wounded in a sudden Nazi assault while setting up a machine gun on a Belgium front, when the enemy shell struck close enough to wound. Buy more Bonds, Shropshire urges, so that the business of war can be brought to a successful conclusion quicker.

Tech. Sgt. Paul Fordham, 31, Southampton, N. Y., was one of three men injured when an Eighth Air Force Flying Fortress took a shelling over Germany. The damaged plane got back to England, but this B-17 engineer was knocked out with a shattered left thigh. Now he has an extra good word for all the people at home who buy War Bonds to heal wounded fighters of the present and at the same time assuring ample, sufficient treatment for others yet to be wounded.

U. S. Treasury Department

Za delavce

ŽENSKO

za kuhinjsko pomoč v otroški kempi v Palm- od sedaj pa do Dela- praznika. Dobra plača

Zglasite se v

CAMP WISE

13512 Kinsman Rd. L

Mali oglasi

OHIJSKO

\$2.50 gal.—Prve

EMERY'S

961 Addison Rd

Odprto do 2.30

Izreden nakup

2 krasni hiši, vsaka za 8 žino; na novo barvane, 8 sobami; nahajajoči se sell Ave., od E. 68 St. in Ave. Nenavaden nakup \$8900. Požurite se in se kajti ta posebnost ne dolgo. Pokličite GL 351

Stanovanje se

3 ali 4 sobe za zakonski otrok. Okrog E. 185 Collinwoodu. Če mogoče avgusta. Sporočite na Neff Rd. ali pa pokličite

PIVO V ZABO

VEČ VRST

EMERY'S

961 Addison Rd

B. J. RADIO SER

1363 E. 45 St.

Prvovrstna popravila

vrst radio apar

VSE KARKOL

potrebuje se od zoboz- bodi izvlečenje zob, zob in enako lahko do- še polno zadovoljstvo župniku, ne da bi zgubili dosti časa. Vse delo je ka- kadar vam čas pripuša ni naslov:

vhod na 62. cest

Knausovo pos

6131 St. Clair Ave

VAŠI ČEVLI

bodo zgledali kot novi, ako v popravilo zanesljivemu vedno izvrši prvovrstno delo

Frank Marz

16131 St. Clair Ave

Opremo in regist

stole in sploh vse, ko bi za delikatesno trgo- proda po zmerni cen- želite iti v trgovino, vrstna prilika.

JOHN KOVAC

6603 St. Clair Ave

Ali pa pokličite po

pop. do 8. ure zve

1494.

Išče se

stanovanje s 5 sobami odrasle osebe in eno letnega otroka. Pokli- 1842 ali sporočite na 66 St.

WHERE THE FUEL

A PLANT, manufac- planes in New Engla- 800,000 gallons of fuel month.